

Minnesanteckningar Skärgårdens Exekutivkommitté 25 mars 2025

Tid och plats:

25 mars 2025, kl. 9-11 på Tessinska palatset

Kallade:

Carl Kangas, Värmdö kommun
Claes Lindgren, Länsstyrelsen Stockholm (ordförande)
Jan Zetterman, Skärgårdsstiftelsen
Marcus Svinhufvud, Nynäshamns kommun
Michaela Fletcher, Österåkers kommun
Nilla Söderqvist, SIKO
Sven Gustafsson, Haninge kommun
Tina Runhem, Vaxholms stad

Övriga deltagare:

Anna Borgs, Länsstyrelsen Stockholm
David Nilsson, Skärgårdsstiftelsen (föredragande)
David Saflind, Amf 1 (föredragande)
Linda Börjesson, Länsstyrelsen Stockholm
Martin Pålman, Region Stockholm
Patrik Berge, Amf 1 (föredragande)
Tereze Säll Patwary, Länsstyrelsen Stockholm (sekreterare)

Frånvarande:

Boel Godner, Södertälje kommun
Harry Bouveng, Region Stockholm
Ulrika Falk, Norrtälje kommun

2025-03-31

1. Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkändes.

2. Minnesanteckningar från föregående möte, den 5 december

Minnesanteckningarna godkändes.

Aktuella frågor och laget runt

Sven Gustafsson

Kommunen arbetar intensivt med att få tvärförbindelsen på plats, påverkar delvis skärgården.

Carl Kangas

Kommunen arbetar vidare med Skärgårdspaketet. I fokus är markanvisningar på Möja och Svartsö som har mötts av visst motstånd. Carl lyfte även frågan om ambulanshelikopterns kommande placering, Region Stockholm har annonserat att beslut ska fattas under året. Värmdö kommun har visat intresse och uppvaktat regionen med flera olika lösningar. Kommunen anser att Värmdö vore en lämplig utgångsplats ur ett skärgårdsperspektiv. Carl skickar med ett önskemål om att Länsstyrelsen ska engagera sig i frågan.

Nilla Söderqvist

Deltagit på Skärgårdsriksdagen den 5 mars. SIKO har i sitt yttrande gällande RUFS 2060 påtalat vikten av att titta på möjligheten till ö-lagar och konsekvensanalyser utifrån ett ö-perspektiv. Fortfarande finns utmaningar med leveranser av vissa läkemedel kopplat till kylkedjan. Det finns en upphandlad tjänst på Region Stockholm för personer med celiaki, SIKO tittar på om den skulle kunna nyttjas även i detta fall. Godstrafiken har stigit i pris, SIKO för diskussion med Region Stockholm.

Tina Runhem

Fokus i Vaxholm är det stora kajprojektet. Den första etappen Österhamnen planeras vara klar och invigas under maj. Projektet har haft stora utmaningar kopplat till sprängningar och sprängmedel vid kajen. Kommunen arbetar med ett nytt kulturmiljöprogram som ska kopplas till översiktsplanen, arbetet slutförs under året. Försvaret har utökat sin

2025-03-31

etablering i Vaxholm vilket fått konsekvenser i att andra verksamheter behövt omlokalisera sig.

Michaela Fletcher

Kommunen arbetar fortsatt aktivt med trygghetsfrågan och genomför stora satsningar på den civila beredskapen vilket föranleder ett stort rekryteringsbehov. Kommunen ökade sin befolkning med 500 personer under 2024 vilket är en mindre ökning jämfört med tidigare år.

Marcus Svinhufvud

Kommunen har påbörjat arbete med uppmätning inför friköpen på Landsort/Öja. Norviks hamn har fått ny ägare. En ny översiktsplan förväntas vara klar under slutet av våren. Marcus bjöd in till invigning av Södertörns brandförsvars nya räddningsbåt den 5 maj kl. 13:00.

Jan Zetterman

Fortfarande mycket internt arbete som pågår inom organisationen. Stiftelsen har ett nära samarbete med Länsstyrelsen gällande SOT-punkter. Omdaningsprojektet pågår fortsatt och arbete med underhåll av stiftelsens fastigheter.

Martin Pahlman

Region Stockholm saknade politisk representation vid mötet, beslut om ny regionpolitiker väntas i maj. Besökskraftsdagen äger rum 26 mars med besöksnäringen i fokus. RUF 2060 kommer ut på granskning under juni-oktober. Det har varit ett högt söktryck på de regionala utvecklingsmedlen.

Claes Lindgren

Länsstyrelsen informerade om att Nämdö skärgårdens nationalpark nu är beslutad och invigs den 5 september i år.

3. Amfibieregementet Amf 1

David Saflind regementschef Amf 1 &

Patrik Berge ställföreträdande regementschef Amf 1

Punkten inleddes med en redogörelse för marinens verksamhet som påverkats utifrån Natomedlemskapet 2024. Sverige och Stockholm har unika förutsättningar och utmaningar vilket lett till att vi byggt förmågor som ingen annan har. USA visar ett stort intresse av att vara här och

2025-03-31

träna. Det unika i den marina kompetensen är även att hantera det kalla klimatet. Arktis kommer vara ett område där aktiviteten kommer att öka inom några år i takt med att isen smälter. Verksamheten har gått från svensk nyckelterräng till nyckelterräng för NATO vilket innebär att försvarslinjerna flyttats.

Amf 1:s huvudverksamhet utgår från Berga och Muskö. Tidigare har hamnar setts som infallsportar men betraktas nu som utfallsportar. Sjöfartslederna är avgörande tillsammans med de stora hamnarna i Södertälje, Nynäshamn och Norrtälje. Berga är utpekad i DCA avtalet men har ännu inte mottagit någon uppgift. Amf 1 är en aktör av många och det finns ett starkt beroende av exempelvis Sjöfartsverket, Kustbevakningen, Polisen och Tullverket för det marina totalförsvaret. Även samverkan med kommuner, länsstyrelser, intresseorganisationer, hamnar och Skärgårdsstiftelsen är viktigt. Nära samarbete med Militärregionerna och markförsvaret. Amf 1 ser positivt på etableringen av SOT-punkter i Stockholms skärgård och följer arbetet. Stockholm har en förhållandevis liten marinkår som växer kraftigt, från 90 värnpliktiga till 600. Kommunikation är viktigt kopplat till exempelvis övningar, skulle kunna vara en möjlighet att använda kommunens kanaler. Amf 1 bistår gärna med kompetens i framtagandet av nya översiktsplaner och dylikt.

Se presentation 1.

4. Gemensamma lösningar skärgårdsskolor

Michaela Fletcher, Österåker kommun

Punkten inleddes med bakgrunden om en minskad befolkningsökning, vilket gör det utmanande för skolorna att leverera kvalitet till ett kraftigt minskat elevantal. Fastigheter i skärgården fortsätter att öka i pris och det är svårt för barnfamiljer att kunna etablera sig på öarna vilket skulle kunna föranleda en fortsatt minskning av elevantalet framgent. Michaela visade siffror på skärgårdsskolornas elevunderlag och föreslog att Exekutivkommittén gemensamt ska titta på möjligheten till kommunförbund för att hantera skärgårdsskolorna och frågor om lärare, skolskjuts, lokalisering med mera.

2025-03-31

Värmdö, Vaxholm och SIKO ställde sig positiva till förslaget, Länsstyrelsen tar på sig att facilitera ett första möte för att komma vidare i frågan.

Se presentation 2.

5. Bifall SOT-projekt

Tereze Säll Patwary, Länsstyrelsen Stockholm

Punkten inleddes med information om att Länsstyrelsen beviljats medel från MSB för dels projektledning, dels investering av reservkraft och reservuppkoppling. Projektet fokuserar på pilotöarna Arholma, Möja och Utö. Uppstartsmöten har genomförts på alla öarna med berörda aktörer såsom kommun, näringsidkare, föreningar, Skärgårdsstiftelsen och Försvarmakten. Länsstyrelsen har tillsatt en intern arbetsgrupp bestående av kompetens inom upphandling, ekonomi och juridik för att bland annat titta på ägarfrågan och ta fram en rättsutredning. Interna rutiner för upphandling har påbörjats.

Se presentation 3.

6. PLUSS, Projekt för ledning och utveckling av sanitet i skärgården

David Nilsson, projektledare Skärgårdsstiftelsen

Punkten inleddes med en beskrivning av de speciella förutsättningar som råder i Stockholms skärgård såsom stora säsongsvariationer, fyra miljoner besökare årligen med infrastruktur som är anpassad för ett fåtal bofasta. Skärgårdsstiftelsen arbetar aktivt med omdaningsprojektet som omfattar cirka 200 toaletter och utedass inom stiftelsens områden, vara ett 30-tal enheter redan är upprustade men det är dyra lösningar. Projektet har i uppdrag att sammanställa kunskap och erfarenheter kring småskaliga toalettlösningar i skärgårdskontext och att ta fram och testa minst tre olika lösningar. Mellanskärgården och Möja ytterskärgård kommer att vara pilotområden. Projektgruppen bestående av Skärgårdsstiftelsen, Länsstyrelsen, Värmdö kommun och Ecoloop har skickat in en ansökan till Region Stockholm om regionala utvecklingsmedel.

Se presentation 4.

2025-03-31

7. Kommande möten 2025

På mötet uppkom att tiderna i dagordningen inte stämde med kallelser i Outlook. Nedanstående datum och tider gäller.

- 16 maj, kl. 13-15 på Tessinska palatset
- 6 november, kl. 13-15 på Tessinska palatset
- 12 december, kl. 9-11 på Tessinska palatset

8. Övriga frågor

Inga övriga frågor.

9. Mötet avslutas

Mötet avslutades.